

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

do projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego dla terenów zabudowy usługowej
w zieleni w Krosinku

Autor opracowania:

mgr Marcin Piernikowski

Poznań, marzec 2017 r.

Spis treści

I.	WSTĘP	4
1.	Podstawy formalno-prawne opracowania	4
2.	Cele i zakres opracowania	4
3.	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	5
4.	Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu	5
II.	OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA	6
1.	Położenie obszaru badań	6
2.	Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu	8
3.	Charakterystyka fizjograficzna terenu	8
4.	Wartości kulturowe.....	13
5.	Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych	13
6.	Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego	15
III.	INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH.....	19
1.	Cele projektu planu miejscowego	19
2.	Ustalenia projektu planu miejscowego	19
3.	Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami	20
4.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego	21
IV.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO	22
V.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM.....	22
VI.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	26
1.	Wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny	26
2.	Emitowanie hałasu	28
3.	Oddziaływanie na krajobraz	29
4.	Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę	30
5.	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	31
6.	Oddziaływanie na szatę roślinną, faunę i różnorodność biologiczną.....	35
7.	Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz na ich integralność	37
8.	Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego.....	38
9.	Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe.....	38

10.	Oddziaływanie na ludzi	38
11.	Oddziaływanie transgraniczne	39
VII.	ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	39
VIII.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	40
IX.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	41

I. WSTĘP

1. Podstawy formalno-prawne opracowania

Konieczność sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika przede wszystkim z zapisów:

- art. 51, ust. 1 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹;
- art. 17, pkt. 4 *Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*².

Prognoza jest sporządzana obowiązkowo do każdego projektu planu miejscowego lub jego zmiany chyba, że Burmistrz, po uzgodnieniu z niżej wymienionymi organami uzna, iż realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Następnie organ opracowujący projekt planu poddaje go wraz z prognozą opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Organ opracowujący projekt planu bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opinie ww. organów, a także rozpatruje uwagi i wnioski zgłaszane z udziałem społeczeństwa.

W przedmiotowym opracowaniu wykorzystano również wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów odrębnych.

2. Cele i zakres opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy usługowej w zieleni w Krosinku.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie uzgodniony został, zgodnie z art. 53 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹, z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Do głównych celów przedmiotowego opracowania należą:

- 1) diagnoza obecnego stanu i funkcjonowania środowiska;

¹ ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.);

² ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 778).

- 2) określenie skutków wpływu realizacji ustaleń projektu mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, w tym na obszary Natura 2000, na warunki życia i zdrowia ludzi oraz dobra materialne i dobra kultury;
- 3) ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych zawartych w projekcie mpzp;
- 4) przedstawienie potencjalnych rozwiązań alternatywnych eliminujących, bądź ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem mpzp wraz z terenami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń tego planu.

W niniejszej pracy analizie i ocenie poddano projekt mpzp zawierający ustalenia realizacyjne oraz załącznik graficzny w skali 1 : 1000.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Na podstawie zebranych materiałów oraz szczegółowej wizji terenowej dokonano: analizy komponentów i cech środowiska przyrodniczego, oceny prawidłowości jego funkcjonowania, oceny stanu funkcjonowania oraz charakterystyki dotychczasowego zainwestowania badanego obszaru. Wnioski wynikające z ww. analiz skonfrontowano z ustaleniami projektu mpzp oraz przepisami prawa ochrony środowiska.

Podczas prac nad prognozą wykorzystano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu. Zastosowano również metodę porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu

Prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy usługowej w zieleni w Krosinku sporządzono w oparciu o dostępne materiały archiwalne, publikacje mapowe, literaturę oraz własne obserwacje terenowe. W opracowaniu wykorzystano następujące materiały planistyczne i kartograficzne:

- 1) Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy usługowej w zieleni w Krosinku, październik 2016 r.;
- 2) „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mosina”, A. Rybczyński, 2008 r.;
- 3) „Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miasta i gmina Mosina”, A. Rybczyński, 2009 r.

- 4) Mapa ewidencyjna w skali 1: 1000;
- 5) Mapa glebowo-rolnicza w skali 1 : 25000;
- 6) Mapa hydrograficzna, ark. N-33-142-B Mosina w skali 1 : 50000, 2001;
- 7) Mapa sozologiczna, ark. N-33-142-B Mosina w skali 1 : 50000, 2004;
- 8) Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, ark Mosina w skali 1:50000, PIG, 1991;
- 9) Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1 : 500000, Kleczkowski A.S., Kraków, 1990;
- 10) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mosina, URBANIKA, 2009 r.

Wnioski formułowano wykorzystując literaturę specjalistyczną i materiały niepublikowane, wśród których wyróżnić należy:

- 1) Chachaj J., 1996, „Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski arkusz Mosina (507)” w skali 1 : 50000, PIG, Warszawa;
- 2) Choiński A., 2001, „Objaśnienia do mapy hydrograficznej w skali 1 : 50 000 arkusz N-33-142-B Mosina”, Poznań;
- 3) „Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2015”, WIOŚ, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2016, Poznań;
- 4) „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2015”, WIOŚ, 2016, Poznań;
- 5) Kozacki L., Macias A., Matuszyńska I., Rosik W., 2004, „Komentarz do mapy sozologicznej w skali 1 : 50 000 arkusz N-33-142-B Mosina”, Poznań.

II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Położenie obszaru badań

1.1 Położenie w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy

Analizowany obszar, dla którego sporządzany jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zajmuje powierzchnię 28 ha i położony jest w południowo-zachodniej części gminy Mosina, we wsi Krosinko. Granice opracowania wyznaczają: od północnego zachodu – Kanał Mosiński, od północnego wschodu – ul. Lipowa, a od południa tereny otwarte tj. kompleks leśny, stawy oraz pola uprawne.

Obowiązujące „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mosina” oznacza przedmiot badań, prawie w całości, jako tereny zabudowy usługowej w zieleni (F1_UZ2) oraz fragment jako teren wód powierzchniowych.

1.2 Położenie geograficzne

Według podziału fizycznogeograficznego Polski J. Kondrackiego, badany teren położony jest w podprovincji Pojezierza Południowobałtyckie (315), w zasięgu makroregionu Pradoliny Warciańsko-Odrzańskiej (315.6), w mezoregionie – Kotlina Śremska (315.64).

Natomiast zgodnie z podziałem geomorfologicznym Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego, przedmiotowy obszar należy do subregionu Odcinek Śremski (B4), będącego częścią regionu Pradolina Warszawsko-Berlińska (B).

1.3 Położenie w lokalnym i ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych

Tereny gminy Mosina należą do jednych z najatrakcyjniejszych pod względem walorów przyrodniczych, krajobrazowych i turystycznych w powiecie poznańskim. Największe jej bogactwo wiąże się z malowniczym położeniem wzdłuż doliny zalewowej rzeki Warty, z licznymi starorzeczami i zastoiskami, w sąsiedztwie rynnowych jezior oraz terenów leśnych.

Warta przepływa przez gminę z południowego wschodu na północny zachód. Jej prawobrzeżny dopływ – Kopla, przepływająca przez system jezior kórnicko-zaniemyskich, odwadnia wschodni kraniec gminy. Z pozostałych cieków – dopływów Warty należy wymienić: Kanał Mosiński, Wirynkę, Kanał Szymanowo–Grzybno, Olszynkę, Samicę. Na obszarze gminy występują również liczne jeziora, wśród których wymienić należy: Dymaczewskie, Budzyńskie, Kociołek oraz Baranówko.

Ze względu na ww. walory przyrodniczo-krajobrazowe na terenie gminy ustalono liczne formy ochrony przyrody. Występują tu: fragment parku narodowego (Wielkopolski Park Narodowy), park krajobrazowy (Rogaliński Park Krajobrazowy), 4 obszary NATURA 2000 (specjalnej ochrony ptaków „Ostoja Rogalińska” PLB300017 oraz 3 obszary mające znaczenie dla Wspólnoty: „Rogalińska Dolina Warty” PLH300012 „Ostoja Wielkopolska” PLH300010 i „Będlewo-Bieczyny” PLH300039) oraz rezerwaty przyrody.

Duża, głównie północno-zachodnia, część gminy położona jest na obszarze Wielkopolskiego Parku Narodowego i jego otuliny. Część wschodnia i południowo-wschodnia to z kolei tereny Rogalińskiego Parku Krajobrazowego. Oba te obszary dzieli rzeka Warta, której dolina jest krajowym korytarzem ekologicznym w sieci ECONET-PL.

Jednocześnie wyżej wymienione obszary chronione pokrywają się lub zazębiają z zasięgami obszarów specjalnej ochrony siedlisk (SOO - Rogalińska Dolina Warty) oraz ptaków (OSO Ostoja Rogalińska) w systemie Natura 2000.

Analizowany teren znajduje się jednak poza wszystkimi ww. obszarami chronionymi.

2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu

Przedmiotowy obszar stanowi obecnie teren, prawie w całości, niezainwestowany i niezabudowany, zajęty przez pola uprawne i łąki. Jedynie w centralnej części opracowania zlokalizowana jest zabudowa zagrodowa, na którą składają się 4 budynki. Na południe od zabudowań występuje niewielkie oczko wodne. Całość pełni funkcję agroturystyczną.

Ponadto przez środek obszaru przepływa ujściowy fragment kanału Olszynka, wzdłuż którego występują zadrzewienia.

Jedyna droga biegnie wzdłuż Kanału Mosińskiego, prowadząc przez mostek na Olszyncie do ww. zabudowań i dalej włączając się do ul. Lipowej poza planem. Jest to droga gruntowa. Dostęp omawianego obszaru do infrastruktury drogowej i technicznej jest bardzo ograniczony.

3. Charakterystyka fizjograficzna terenu

3.1. Rzeźba i geomorfologia terenu

Jak wynika z mapy sytuacyjno-wysokościowej, analizowany teren jest prawie płaski i delikatnie opada z południa na północ w kierunku Kanału Mosińskiego. Rzędne terenu oscylują wokół wielkości 63 m n. p. m. Głównymi zagłębieniami są koryto kanału Olszynka oraz oczko wodne, oba wypełnione wodą.

Pod względem geomorfologicznym omawiany fragment wsi Krosinko stanowi terasę niską, nadzalewową. Jest to forma postglacjalna, związana z erozyjno-akumulacyjną działalnością wód rzecznych rzeki Warty. Jest ona płaska, z licznymi śladami dawnego przepływu, wyniesiona około 58-65 m n.p.m. (5-9 m).

3.2. Budowa geologiczna i litologia

Budowa geologiczna okolic Mosiny jest dobrze udokumentowana. Głębokie podłoże tworzy tzw. platforma paleozoiczna, na której spoczywa późniejsza pokrywa skał osadowych. Strop powierzchni mezozoicznej, zbudowany z margli i wapieni jury górnej, zalega około 300 m p.p.m. Nadległa seria utworów trzeciorzędowych neogenu (miocenu i pliocenu), w zachodniej części gminy charakteryzuje się szczególnie dużą miąższością węgla brunatnego (tzw. Rów Poznański). Osady te były bowiem akumulowane w rozległym, obejmującym Polskę środkową i północną, obniżeniu powstałym w czasie orogenezy

alpejskiej. W wykształconej wówczas depresji osadzone zostały piaski, piaski ilaste, mułki i węgle brunatne miocenu, przykryte następnie przez kilkudziesięciometrową warstwę plioceńskich ilów pstrych. Strop ilów plioceńskich nie wykazuje już tak dużych deniwelacji i znajduje się na rzędnych ok. 10-30 m n.p.m., stanowiąc bezpośrednie podłoże czwartorzędu.

Czwartorzęd reprezentowany jest przez utwory akumulacji lodowcowej, wodno-lodowcowej, jeziornej i rzecznej. Ich sedymentacja trwała od zlodowacenia środkowopolskiego po holocen. Gliny morenowe zlodowacenia południowopolskiego, zalegające bezpośrednio na utworach trzeciorzędowych, zachowały się co najwyżej sporadycznie, w największych obniżeniach powierzchni podczwartorzędowej. Na obszarze wysoczyznowej, wschodniej i miejscami zachodniej części terenu dominuje glina zwałowa z okresu zlodowacenia bałtyckiego - faza leszczyńska i środkowopolskiego. Rozdzielająca obie gliny seria piaszczysto-żwirowych osadów interglacialnych odsłonięta jest na zboczu wysoczyzny, m.in. w obrębie dużych rozcięć erozyjnych strefy krawędziowej.

Według Szczegółowej mapy geologicznej Polski arkusz Mosina omawiany obszar pokryty jest w całości plejstocenijskimi piaskami i żwirami rzeczno-wodnolodowcowymi stadiału leszczyńsko-pomorskiego. Są to przede wszystkim piaski drobnoziarniste i żwiry.

3.3. *Surowce naturalne*

Na obszarze objętym niniejszym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych. W omawianym fragmencie wsi Krosinko nie utworzono również żadnego obszaru ani terenu górniczego.

Na południe od granic opracowania zlokalizowany jest natomiast obszar eksploatacji kruszywa objęty planem miejscowym (działki o numerach 126, 133, 135/2 obręb Borkowice i działka o numerze 181/8 obręb Krosno).

3.4. *Wody powierzchniowe*

Pod względem hydrograficznym obszar objęty planem położony jest w dorzeczu Warty, w zlewni Kanału Mosińskiego. Jak już wspomniano powyżej fragment Kanału Mosińskiego stanowi północno-zachodnią granicę opracowania. Jest to kanał melioracyjny (skanalizowana odnoga Obry), odprowadzający wody górnej Obry i Mogielnicy do Warty. Ma on długość 25,7 km i powstał w latach 1850-59. Rozpoczyna się w tzw. Węźle Bonikowskim w pobliżu Kościana i uchodzi do Warty w Puszczykowie, w pobliżu granicy z Mosiną, łącząc zlewnie Odry (przez południowy Kanał Obry) i Warty.

Jednym z dopływów Kanału Mosińskiego jest kanał Olszynka, który na długości 390 m przepływa z południa na północ przez środkową część obszaru objętego niniejszą prognozą. Do Olszynki uchodzi natomiast na omawianym terenie inny kanał bez nazwy.

Na Kanale Mosińskim maksymalne miesięczne stany średnie wody występują w marcu. Kulminacje bezpośrednio po okresie zimowym są wezbraniem typu roztopowego, czyli tworzą się z wód topniejącego śniegu i rozmarzania podłoża. Stany minimalne mają natomiast miejsce we wrześniu i październiku. Amplitudy średnich stanów miesięcznych są niewielkie (66cm). Biorąc pod uwagę średnie roczne przepływy z wielolecia i powierzchnie zlewni, odpływ jednostkowy dla Kanału Mosińskiego wynosi $2,5 \text{ dm}^3 \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$. Jest to na tyle niski wskaźnik, że pozwala zaliczyć omawiany obszar do strefy najniższych odpływów w Polsce.

Ponadto w centralnej części analizowanego terenu, w rejonie zabudowań, istnieje niewielkie oczko wodne, a tuż za południowo-zachodnią granicą opracowania zlokalizowane są trzy dość duże stawy hodowlane.

3.5. *Wody podziemne*

Według Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE), będącej ogólnym aktem prawnym, który określa jako swój główny cel zapobieganie dalszemu pogarszaniu oraz ochronę i poprawę jakości środowiska wodnego państw UE, omawiana część gminy Mosina położona jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 60.

Zgodnie z mapą hydrogeologiczną Polski w skali 1:200000, rozpatrywany obszar leży w całości w regionie wielkopolskim (XIII), w obrębie którego wydzielono kilka rejonów. Obszar objęty prognozą należy do rejonu Pradoliny Warciańsko-Odrzańskiej (Warszawsko-Berlińskiej) – XIII B. Główny poziom użytkowy o wydajności od 10 do $30 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$ (rzadziej $70-120 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$) występuje tu w utworach czwartorzędu na głębokości od 20 do 60 m. Poziom użytkowy w utworach trzeciorzędu (miocenu) ma wydajności rzędu od 10 do $30 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$ i występuje na głębokości 80-130 m.

Cały obszar objęty analizą położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Pradolina Warszawa-Berlin” (GZWP nr 150). Jest to czwartorzędowy, pradolina zbiornik porowy, obejmujący spory obszar 1904 km^2 . Średnia głębokość utworów wodonośnych wynosi 25-35 m, a szacunkowe zasoby dyspozycyjne $456 \text{ tys. m}^3/\text{dobę}$.

W rejonie gdzie GZWP nr 150 nakłada się na Dolinę kopalną Wielkopolską (GZWP nr 144), tworząc wysokowydajną, piaszczysto-żwirową strukturę wodonośną, wprowadzono reżim najwyższej ochrony (ONO). Analizowany obszar leży w całości w granicach ONO.

Według Mapy Hydrograficznej arkusz Mosina w skali 1 : 50 000 pierwszy poziom wód gruntowych, na większości analizowanego obszaru, występuje dość płytko, na głębokości między 1-2 m p. p. t. Jedynie w środkowej części opracowania, wzdłuż kanału Olszynka i na zachód od niego, wody gruntowe zalegają jeszcze płycej tzn. od 0 do 1 m p. p. t.

3.6. *Warunki glebowe*

Z mapy glebowo-rolniczej w skali 1 : 25000 wynika, że teren opracowania jest mało zróżnicowany pod względem typów, rodzajów i gatunków gleb.

Skałami macierzystymi dla wszystkich typów gleby występujących na analizowanym obszarze są piaski słabogliniaste, podściełane piaskami luźnymi.

Centralną i wschodnią część opracowania zajmują gleby murszowo-mineralne, zaliczane do gleb bagiennych. Wykształciły się one z płytkich gleb, głównie na piaskach w wyniku osuszenia. Są kwaśne, ubogie w fosfor, potas i magnez. Zaliczono je do dziewiątego oraz, w niewielkim zakresie, szóstego kompleksu przydatności gleb tzn. kolejno do kompleksu zbożowo-pastewnego słabego i żytniego słabego. Oba ww. kompleksy odznaczają się bardzo małą zdolnością zatrzymywania wody i składników pokarmowych. Pierwszy charakteryzują gleby okresowo lub stale podmokłe, drugi zaś gleby bardzo skłonne do przesychnienia. Stanowią one zatem słabe siedliska dla upraw polowych. Pod względem bonitacyjnym są to gleby orne słabe, mało żyzne i nieurodzajne, zaliczone do klasy V. Wzdłuż kanału Olszynka wykształciły się natomiast użytki zielone słabe i bardzo słabe, należące do IV klasy bonitacyjnej.

W zachodniej części obszaru objętego planem występują natomiast gleby brunatne wyługowane. Są to gleby kwaśne, średnio zasobne w fosfor, potas i magnez. Zakwalifikowane zostały one do siódmego kompleksu przydatności rolniczej tj. kompleksu żytniego bardzo słabego, który wykazuje zdecydowanie niekorzystne właściwości dla produkcji rolnej. Poziom próchnicy jest bardzo płytki, a odczyn przeważnie kwaśny. Należą one w większości do klasy V oraz we fragmencie zachodnim do klasy VI tzn. do gleb ornych najniższej jakości, zawodnych i wadliwych.

3.7. *Szata roślinna i fauna*

Szata roślinna na analizowanym obszarze jest dość uboga. Dominującą formację roślinną stanowią pola uprawne. Pola te są siedliskami odpowiednimi do produkcji żyta, ziemniaków, łubinu i seradeli. Uprawą polowym towarzyszy roślinność segetalna, do której należą głównie chwasty m.in. mak polny, chaber bławatek, perz właściwy czy wyka.

Stosowanie środków chemicznych i nowych technik upraw powoduje jednak zanikanie zbiorowisk segetalnych.

Największą wartością florystyczną na terenie opracowania charakteryzują się łąki i pastwiska zlokalizowane wzdłuż cieku Olszynka, szczególnie tuż przy ujściu do Kanału Mosińskiego. Część z nich została jednak przekształcona w pola uprawne i straciła swoją bioróżnorodność.

Zadrzewienia dość równomierne występują jedynie wzdłuż kanału Olszynka oraz w centralnej części opracowania na terenie zabudowanym.

Ze względu na fakt, że dominującym zbiorowiskiem są pola uprawne, świat zwierząt reprezentowany jest głównie przez drobne ssaki i ptaki polne. Ponadto na łąkach związanych z dolinką cieku Olszynka potencjalnie spotkać można jaszczurki, żaby i traszki. Licznie reprezentowane są tu również owady min. populacje motyli i chrząszczy. W wodach Kanału Mosińskiego, a zatem podejrzewać można, że również w wodach Olszynki dominującymi gatunkami ryb są: jelec, krap, leszcz i płóc.

Na podstawie analiz posiadanych materiałów ani podczas wizji w terenie nie stwierdzono występowania żadnych dziko występujących gatunków roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową, na mocy przepisów odrębnych. Na łąkach wzdłuż Olszynki nie można jednak jednoznacznie wykluczyć ich występowania.

3.8. *Klimat lokalny*

W podziale Niziny Wielkopolskiej na regiony klimatyczne A. Wosia (1994), obszar objęty opracowaniem znajduje się w centralnej części rozległego Regionu Środkowo-wielkopolskiego. W regionie tym dość często notowane są przypadki występowania pogody bardzo ciepłej i jednocześnie pochmurnej bez opadów. Dni takich przeciętnie w roku jest 38,7. Poza tym często pojawiają się tu również dni z pogodą umiarkowaną mroźną i zarazem pochmurną bez opadów. Rzadziej natomiast obserwuje się dni umiarkowanie ciepłe i słoneczne bez opadu (średnio 9,4 w roku) oraz dni umiarkowanie ciepłe z dużym zachmurzeniem bez opadu (średnio 11,6 w roku).

Dominują wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, stanowiące ponad 40% wszystkich wiatrów (udział wiatrów z szeroko pojmowanego sektora zachodniego NW-SW sięga 54%). Zimą i wiosną zwiększa się udział wiatrów wschodnich, a z kolei latem i jesienią wzrasta odsetek cisz.

Wg danych z posterunku opadowego IMGW, zlokalizowanego w Mosinie, analizowany obszar jest ubogi w opady. Średni opad, określony dla wielolecia 1961-1990

wyniósł 552 mm, co stanowi wielkość około 10% niższą od średniego rocznego opadu z wielolecia dla Polski. Miesiącami najbardziej wilgotnymi są lipiec, czerwiec i sierpień, natomiast okres najbardziej ubogi w opady to luty, marzec i styczeń. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez około 50 dni. Okres wegetacyjny trwa około 220 dni.

Obszar opracowania charakteryzuje się topoklimatem terenów użytkowanych rolniczo. Występują tu dobre warunki termiczne, równomierne nasłonecznienie i dobre przewietrzanie. Ze względu na usytuowanie w rejonie dwóch cieków wodnych, występuje tu większa wilgotność powietrza niż na typowych terenach rolniczych.

W warunkach klimatu lokalnego duże znaczenie mają doliny cieków, w tym wypadku Kanału Mosińskiego, a przede wszystkim kanału Olszynka, stanowiące kierunki grawitacyjnego spływu wychłodzonego powietrza z terenów położonych wyżej.

4. Wartości kulturowe

Na badanym obszarze nie występują żadne budynki wpisane do rejestru zabytków oraz objęte ochroną konserwatorską poprzez wpis do ewidencji zabytków.

W omawianym rejonie zlokalizowane są natomiast zewidencjonowane stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską na mocy art. 6 ust. 1 pkt. 3a ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie i opiece nad zabytkami.

5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych

Na analizowanym terenie nie ustanowiono żadnych form ochrony przyrody, wymienionych w art. 6 *ustawy o ochronie przyrody*³.

Ochrona prawna zasobów przyrodniczych gminy odbywa się m.in. poprzez ochronę gatunkową roślin, grzybów oraz zwierząt. Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Na omawianym obszarze nie występują gatunki chronione roślin i grzybów. Podczas wizji lokalnej nie stwierdzono obecności legowisk/gniazd itp. zwierząt objętych ochroną prawną. Na łąkach wzdłuż Olszynki nie można jednak jednoznacznie wykluczyć ich występowania. Ochronę gatunkową regulują Rozporządzenia Ministra Środowiska:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);

³ ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 ze zm.)

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183).

Zgodnie z art. 51 ust. 1 i 1a oraz art. 52 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.) oraz § 6 i § 7 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409), § 6 i § 7 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408) oraz § 6, § 7 i § 8 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183), obowiązuje szereg zakazów w stosunku do roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną prawną, m. in. zakaz niszczenia siedlisk i ostoi chronionych gatunków roślin i zwierząt, zrywania i uszkodzania chronionych gatunków roślin i grzybów, zabijania i okaleczania chronionych gatunków zwierząt, niszczenia ich gniazd, płoszenia i niepokojenia chronionych gatunków zwierząt. Ponadto, zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672) w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcia jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska (w tym także ochronę gatunków i siedlisk roślin, grzybów oraz zwierząt objętych ochroną), na obszarze prowadzonych prac.

Mając powyższe na uwadze, należy podkreślić, że realizacja ustaleń projektu miejscowego planu nie może naruszać zakazów w odniesieniu do gatunków chronionych.

Najbliższymi obszarami chronionymi są Wielkopolski Park Narodowy oraz dwa opisane poniżej obszary Natura 2000, występujące od około 530 do około 670 m na północ od granic opracowania.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Ostoja Rogalińska” (PLB300017), wyznaczony na podstawie tzw. dyrektywy ptasiej 79/409/EWG). Obszar zajmuje, w analizowanej części, fragment doliny Warty, gdzie rzeka meandrując utworzyła na terasie zalewowej liczne starorzecza. Otaczają je łąki i bagna. W dolinie zachowały się płaty lasów łągowych (w tym zagrożonych w skali kraju łągów wierzbowych i topolowych), a na wyższych terasach kompleksy łąk. Większą część obszaru pokrywają lasy, duży jest też udział gruntów ornych. W granicach obszaru występuje co najmniej 26 gatunków ptaków z Załącznika I dyrektywy ptasiej 79/409/EWG oraz 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie łągowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej kani czarnej i kani rudej. Gęś zbożowa zimuje w liczbie przekraczającej 1% populacji szlaku wędrówkowego,

osiągając liczebność do 8000 osobników. Ostoja Rogalińska jest jedną z najważniejszych w Polsce ostoi rybitwy czarnej i dzięcioła średniego.

Drugim jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000) „Ostoja Wielkopolska” (PLH300010). Jest to teren o dużej różnorodności biologicznej. Występuje tu 17 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 20 gatunków z Załącznika II tej Dyrektywy, w tym szczególnie licznych bezkręgowców (8), m. in. jelonek rogacz (*Lucanus cervus*), kozioróg dębosz (*Cerambyx cerdo*), pływak szerokobrzegi (*Dytiscus latissimus*). Bogata jest flora roślin naczyniowych, obejmująca 1100 gatunków, a także roślin niższych i grzybów (200 gatunków mchów, 150 gatunków porostów, 364 gatunki grzybów wyższych). Na terenie ostoi znajdują się stanowiska rzadkich i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych. Stwierdzono tu ponad 50 gatunków roślin prawnie chronionych oraz około 180 gatunków figurujących na regionalnej czerwonej liście roślin zagrożonych. Na podkreślenie zasługują bogate populacje *Cladium mariscus* i *Trollius europaeus*, roślin zagrożonych w Wielkopolsce.

W omawianej części wsi Krosinko nie występują żadne grunty rolne ani leśne chronione przepisami *ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych*⁴.

Żadne obiekty, poza stanowiskami archeologicznymi, nie podlegają również ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*⁵.

6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego

6.1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego na analizowanym terenie największy wpływ ma lokalizacja i charakter źródeł emisji oraz sposób zagospodarowania przestrzennego obszaru. Opisywany teren prawie w całości stanowią tereny rolnicze, na których nie występują źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

Najbliższe skupiska źródeł niskiej emisji gazów i pyłów, w postaci instalacji grzewczych zlokalizowanych w obrębie zabudowy mieszkaniowo-usługowej, zlokalizowane są około 450 m na północ od granic opracowania, w miejscowości Krosinko. Ich eksploatacja wiąże się z emisją większych ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych szczególnie w okresie zimowym. Nie powinna jednak stanowić zagrożenia dla utrzymania określonych przepisami odrębnymi standardów jakości powietrza atmosferycznego.

⁴ ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 909 ze zm.)

⁵ ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 1887)

Zbiornicze zestawienie klasyfikacji dla strefy wielkopolskiej, obejmującej gminę Mosina, dla poszczególnych zanieczyszczeń (SO₂, NO₂, pył PM_{2,5}, pył PM₁₀, Pb, CO, As, Cd, Ni, C₆H₆, B(a)P oraz O₃), dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia, według rocznej oceny jakości powietrza za rok 2015, przedstawia tabela nr 1.

Rodzaj substancji badanej											
NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
Symbol klasy dla poszczególnych substancji dla strefy wielkopolskiej											
A	A	A	A	C	C	C	A	A	A	A	A

Tabela 1. Klasyfikacja za rok 2015 strefy wielkopolskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia. Źródło: WIOŚ Poznań. 2016. Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Wielkopolskim za rok 2015. Poznań, zmienione.

Jak wynika z powyższej tabeli większość badanych zanieczyszczeń zaliczono, w trójstopniowej skali: A, B, C, do klasy A, co oznacza, że poziom poszczególnych stężeń zanieczyszczeń w analizowanej strefie nie przekracza odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomów celów długoterminowych.

Odnotowano natomiast przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu PM_{2,5}, PM₁₀, benzo(a)pirenu oraz ozonu i ze względu na to całą strefę wielkopolską zaliczono do klasy C. Ozon jest zanieczyszczeniem wtórnym powstającym w większych stężeniach przy sprzyjających warunkach meteorologicznych, w atmosferze zawierającej tzw. prekursorzy ozonu np. tlenki azotu, węglowodory uczestniczące w procesie powstawania ozonu w troposferze. Przyczyną przekroczeń ozonu są przede wszystkim czynniki antropogeniczne, związane z emisją liniową i punktową zanieczyszczeń odpowiedzialnych za tworzenie ozonu w atmosferze oraz niekorzystne warunki meteorologiczne w rozważanym okresie.

W 2015 r. stwierdzono również przekroczenia poziomów dopuszczalnych stężenia pyłu PM₁₀ i poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, co spowodowało zaliczenie strefy do klasy C. W obrębie strefy należy zidentyfikować obszary przekraczania wartości dopuszczalnych. W okresie, do którego odnosi się przeprowadzana ocena, na stanowiskach pomiarowych pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} w sezonie letnim nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji. Z przebiegu rocznej serii pomiarów odczytać można wyraźną sezonową zmienność stężeń pyłu (wyższe w okresie zimnym, niższe w sezonie letnim). Można zatem przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest niska emisja z sektora komunalno-bytowego, wpływająca na wyraźne pogorszenie warunków aerosanitarnych. Przekroczenie poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu spowodowało zliczenie strefy do klasy C, dla której przygotowuje się program naprawczy mający na celu

osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu tam, gdzie jest to możliwe technicznie i uzasadnione ekonomicznie.

Pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską, do której należy gmina Mosina, ocenianą dla dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu zaliczono do klasy A.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia wiąże się z koniecznością wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programu ochrony powietrza (POP). W przypadku ozonu program naprawczy mający na celu osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu przygotowuje się dla tych stref, dla których jest to możliwe technicznie i uzasadnione ekonomicznie.

Należy jednak pamiętać, że wyniki powyższe nie powinny być utożsamiane ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać lokalny problem związany z daną substancją.

Obecnie na dobry stan powietrza atmosferycznego na badanym terenie wpływa niewątpliwie brak w okolicy dróg o dużym natężeniu ruchu oraz większych zakładów produkcyjnych, a także bliskie sąsiedztwo bardzo dużego kompleksu leśnego w postaci Wielkopolskiego Parku Narodowego.

6.2. *Zagrożenie klimatu akustycznego*

Na analizowanym terenie ani w jego najbliższym otoczeniu nie występują żadne znaczące liniowe lub punktowe emitory hałasu.

6.3. *Stan i jakość środowiska wodnego*

Obszar objęty projektem mpzp położony jest w ramach JCWP „Samica Stęszewska” (RW6000161856969). Zgodnie z informacjami podanymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”⁶, stan ww. JCWP jest zły. Niestety, JCWP jest zagrożony nieosiągnięciem celów środowiskowych. Osiągnięcie stanu dobrego wyznaczone jest do 2027 roku. Cele środowiskowe dla jednolitej części wód (JCW) zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1187). Tym samym nadrzędnym celem

⁶ za: <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2016/1967>

środowiskowym będzie osiągnięcie i utrzymanie jakości JCW o parametrach nieprzekraczających granicznych wartości zawartości poszczególnych substancji w wodzie, zgodnie z ww. Rozporządzeniem. Poza tym celami środowiskowymi dla ochrony JCW na terenie gminy Mosina są:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych w gminie Mosina, obok niedostatecznego poziomu kanalizacji, są sploty powierzchniowe związków pochodzących ze środków ochrony roślin oraz z nawozów mineralnych.

Na obszarze opracowania występuje JCWPd nr 60. Na podstawie badań przeprowadzonych przez WIOŚ w Poznaniu⁷, stwierdza się, że głębokość do warstwy wodonośnej w punkcie o swobodnym zwierciadle na terenie gminy Mosina wynosi 3,10m. W 2016 r. oceniano wody JCWPd nr 60 w m. Pecna. Na podstawie badań określono klasę jakości fizyczno-chemiczną oraz końcową klasę jakości jako IV – wody o niezadowalającej jakości.⁸ Natomiast Stan chemiczny oraz stan ilościowy oceniany jest jako dobry. Nie wykazuje się zagrożenie dla nieosiągnięcia celów środowiskowych.⁹

Zgodnie z ustawą Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.), celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu. Powyższe cele środowiskowe są zgodne z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967).

⁷ za: <http://poznan.wios.gov.pl/monitoring-srodowiska/Monitoring%20wod%20podziemnych/Wody%20podziemne%202016.pdf>

⁸ za: <http://poznan.wios.gov.pl/monitoring-srodowiska/wyniki-badan-i-oceny/monitoring-wod-podziemnych/>

⁹ za: <http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2016/1967>

6.4. *Pola elektromagnetyczne*

Na analizowanym obszarze ani w jego najbliższym otoczeniu nie występują żadne znaczące źródła pól elektromagnetycznych.

III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH

1. Cele projektu planu miejscowego

Głównym celem sporządzenia planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, poprzez dostosowanie funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych analizowanego fragmentu gminy Mosina.

Ze względu na położenie obszaru opracowania oraz uwarunkowania przyrodnicze wynikające z sąsiedztwa, głównym celem planu miejscowego jest uregulowanie zasad i warunków zabudowy dla istniejącej oraz potencjalnej zabudowy sportowo-rekreacyjno-turystycznej, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia właściwej obsługi komunikacyjnej oraz położenia przy Kanale Mosińskim i jego dopływie – cieku Olszynka.

Tym samym plan miejscowy, jako akt prawa lokalnego, pozwoli na kontrolę oraz ograniczenie rozwoju funkcji, kolidujących z kierunkiem polityki przestrzennej, określonym dla tego terenu w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mosina”, które mogłyby być wprowadzone na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, wydanych w oparciu o zasadę tzw. dobrego sąsiedztwa.

2. Ustalenia projektu planu miejscowego

Struktura funkcjonalna wskazana w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy usługowej w zieleni w Krosinku jest dość jednorodna. Przedmiotem ustaleń projektu mpzp są jedynie:

- tereny zabudowy usługowej w zieleni, oznaczone na rysunku symbolami **1U/ZP, 2U/ZP, 3U/ZP, 4U/ZP**;
- tereny zieleni izolacyjnej, oznaczone na rysunku symbolami **1ZI, 2ZI**;
- teren wód powierzchniowych i zieleni, oznaczony na rysunku symbolem **WS/ZP**;
- tereny dróg wewnętrznych, oznaczone na rysunku symbolami **1KDW, 2KDW, 3KDW**.

Jedyną kategorią terenów wskazaną do zabudowy są tereny zabudowy usługowej w zieleni (U/ZP), zajmujące łącznie 24,2 ha tj. 86% powierzchni opracowania. W projekcie planu wyznaczono 4 takie tereny, stanowiące obecnie, w większości, obszary niezabudowane, użytkowane rolniczo. Jedynie na terenie 3U/ZP zlokalizowane są 4 budynki wchodzące

w skład zabudowy zagrodowej. W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy, dla terenów U/ZP ustalono: lokalizację zabudowy usługowej w szczególności w zakresie hotelarstwa, gastronomii, turystyki i agroturystyki oraz sportu i rekreacji, powierzchnię zabudowy na poziomie do 10% powierzchni terenu przy czym powierzchnia jednego wolnostojącego budynku usługowego nie może przekroczyć 5 000 m², intensywność zabudowy od 0,01 do 0,50 działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 50% działki budowlanej, wysokość budynków nie większą niż 12 m oraz podział na działki o powierzchni nie mniejszej niż 1 ha. Dodatkowo na terenie 2U/ZP dopuszcza się lokowanie dominanty urbanistycznej zgodnie z rysunkiem. W strefie lokalizacji dominanty urbanistycznej dopuszcza się zabudowę o wysokości do 108 m. n. p. m. najwyższego punktu połaci dachowej.

Uzupełnieniem funkcji usługowej jest istniejący ciek Olszynka, który wraz z częścią występujących wzdłuż niego łąk, w projekcie planu zachowuje swoje przeznaczenie jako teren wód powierzchniowych i zieleni (WS/ZP). Na terenie tym dodatkowo dopuszczono lokalizację budowli wodnych i urządzeń melioracji wodnych, przystani kajakowej, placów gier i zabaw dla dzieci, miejsc biwakowych, parkingów rowerowych, zadaszeń, stołów, ławek i innych urządzeń turystycznych.

Pozostały obszar objęty planem przeznaczony został na komunikację, w postaci pieszo-jezdni o szerokości nie mniejszej niż 8 m.

Południowo wschodnią granicę planu stanowią dwa tereny zieleni izolacyjnej (ZI) na których zakładany minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej jest nie mniejszy niż 90% powierzchni terenu, obowiązuje tam również zakaz lokalizacji obiektów kubaturowych obiektów tymczasowych i miejsc postojowych.

3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami

Stosownie do *Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* zapisy projektu planu miejscowego (część tekstowa i graficzna) muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu jego zgodności ze studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu w pełni zachowuje, ustalone w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mosina” podstawowe kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów dla analizowanego obszaru.

4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego

Brak planu miejscowego dla analizowanego terenu może spowodować utrudnienia w odpowiednim określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy, a także wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej.

Realizacja polityki przestrzennej tylko w oparciu o decyzje administracyjne (wynikające z zasady dobrego sąsiedztwa) nie gwarantuje władzom gminy wystarczającej kontroli nad procesami inwestycyjnymi, co z kolei może przyczynić się do jego zagospodarowania w sposób przypadkowy i niekorzystny dla całości terenu, nie uwzględniający zasad ładu przestrzennego, przeznaczenia i charakteru terenów sąsiednich. Taka sytuacja prowadzić może do powstania chaosu przestrzennego obszaru, powstania swoistej mozaiki funkcjonalnej i niekorzystnego przenikania się funkcji ze sobą kolidujących, a w omawianym przypadku również funkcji mających negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

Sporządzenie i uchwalenie dla przedmiotowego obszaru planu miejscowego pozwoli na jednoznaczne określenie przeznaczenia poszczególnych terenów, a także ustalenie adekwatnej do uwarunkowań przyrodniczych i sąsiedztwa intensywności zabudowy, zgodnie z polityką przestrzenną przyjętą dla tego obszaru w „Studium...”, determinowaną w znacznym stopniu położeniem w bliskim sąsiedztwie cieków Kanał Mosiński i Olszynka oraz otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego.

Brak uchwalenia miejscowego planu to także brak lokowania dominanty urbanistycznej. Będzie to forma, która całkowicie zmieni postrzeganie omawianego obszaru. Kwestią dyskusyjną jest, czy brak lokalizacji dominanty będzie korzystny czy też nie.

Ponadto należy dodać, że zachowanie obecnego sposobu użytkowania analizowanego obszaru tzn. wykorzystanie rolnicze może powodować zagrożenie zanieczyszczeniem środowiska wodnego zlewni Kanału Mosińskiego związkami azotu pochodzenia rolniczego.

IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO

Na analizowanym obszarze nie zaobserwowano żadnych problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy usługowej w zieleni w Krosinku.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów rangi międzynarodowej (wspólnotowej), formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektu planu dla terenów zabudowy usługowej w zieleni w Krosinku, zaliczyć można:

- Dyrektywę Rady z dnia 21 maja 1991 r. *dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych* (91/271/EWG), nakładającą na Państwa Członkowskie wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych – realizowany w projekcie planu poprzez nakaz odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych wyłącznie do sieci kanalizacji sanitarnej;
- Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. *w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza* (96/62/WE), nakładającą na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach, realizowany w projekcie planu poprzez ustalenie zastosowanie do wytwarzania energii cieplnej paliw płynnych, gazowych i stałych charakteryzujących się dopuszczalnymi wskaźnikami emisji oraz alternatywne źródła energii.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe:

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- II Polityka Ekologiczna Państwa,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020,
- Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko,
- Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki,
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa, rybactwa na lata 2012–2020,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;

a na szczeblu regionalnym:

- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego,
- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku.

Wszystkie te dokumenty respektują zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczpospolitą Polską ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konieczności zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

II Polityka Ekologiczna Państwa mówi, że wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, ustanowiona w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Podstawowym celem polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, czyli mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych. Wśród metod realizacji polityki ekologicznej państwa priorytet ma stosowanie tzw. dobrych praktyk gospodarowania i systemów zarządzania środowiskowego, które pozwalają powiązać efekty

gospodarze z efektami ekologicznymi, zwłaszcza w przemyśle i energetyce, transporcie, rolnictwie, leśnictwie, budownictwie i gospodarce komunalnej, zagospodarowaniu przestrzennym, turystyce, ochronie zdrowia, handlu i działalności obronnej.

Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska. Wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń projektu planu dla terenów zabudowy usługowej w zieleni w Krosinku, wymienić należy m.in.:

- racjonalizację użytkowania wody, jakość wód, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej: nakaz zaopatrzenia w wodę wyłącznie z sieci wodociągowej, zapis o odprowadzeniu ścieków bytowych i komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, obowiązek wyposażenia terenów U/ZP w kanalizację deszczową umożliwiającą odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, natomiast z terenów dróg odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, rowów, lub dreno-kolektorów gwarantujących zachowanie prawidłowych stosunków wodnych;
- jakość powietrza, zmiany klimatu, realizowany w projekcie planu poprzez zapis ustalający zastosowanie do wytwarzania energii cieplnej paliw płynnych, gazowych i stałych charakteryzujących się dopuszczalnymi wskaźnikami emisji oraz alternatywne źródła energii jak również poprzez wprowadzenie terenów zieleni izolacyjnej;
- różnorodność biologiczną i krajobrazową, realizowany w projekcie zmiany planu poprzez: wyznaczenie w projekcie planu terenu wód powierzchniowych i zieleni, a także zapis ustalający na terenach U/ZP minimalną powierzchnię biologicznie czynną działek budowlanych nie mniejszą niż 50% wraz z nakazem zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Różnorodność krajobrazową z kolei zapewni lokowanie dominanty urbanistycznej ($h_{\max}=108$ m n.p.t.).

Głównym celem Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju jest „wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności”. Odnośnie ochrony środowiska dokument ten zakłada racjonalne gospodarowanie zasobami, poprawa efektywności energetycznej, zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii, poprawę stanu środowiska oraz adaptację do zmian klimatu.

Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko” zakłada zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska oraz poprawę stanu środowiska poprzez m. in. ograniczenia oddziaływania energetyki i wspieranie nowych technologii energetycznych.

Odnosnie celów ochrony środowiska zawartych w Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020 jest określenie kluczowych kierunków rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa. Opracowanie ma na celu poprawę jakości życia oraz ochronę środowiska i adaptację do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki dąży do wzrostu konkurencyjności gospodarki w zakresie innowacyjności i efektywności. Celem dokumentu jest utrzymanie lub osiągnięcie wyższej dynamiki wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, co doprowadzi do zwiększenia poziomu życia obywateli. Zagadnienia te będą realizowane z równoczesną ochroną środowiska poprzez m. in. ograniczenie energo- i materiałochłonności gospodarki i wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania i wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia.

Innym dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w dyrektywie unijnej tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej¹⁰ jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzony na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. przez Prezesa Rady Ministrów. Nadrzędnym celem tej dyrektywy jest osiągnięcie dobrego stanu wód do 2021 r. Wody powierzchniowe, w tym silnie zmienione i sztuczne jednolite części wód, powinny do tego czasu osiągnąć dobry stan chemiczny oraz odpowiednio – dobry stan ekologiczny w przypadku naturalnych jednolitych części wód lub dobry potencjał ekologiczny w przypadku sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód. Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźnikach fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCWP brano pod uwagę aktualny ich stan, w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem nie pogarszania ich stanu.

Zapisy projektu zmiany studium zawierają szereg ustaleń, a także zaleceń dotyczących pośrednio lub bezpośrednio ochrony środowiska. Zapisy te uwzględniają nie tylko wymogi ochrony środowiska ustanowione w dokumentach o randze krajowej i międzynarodowej, ale również dokumentach, utworzonych na szczeblu lokalnym i regionalnym. Przykładem tego rodzaju działań jest ochrona powietrza poprzez stosowanie ekologicznych źródeł ciepła,

¹⁰ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji, czy też docelowe odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej.

Przepisy ochrony środowiska dotyczą bardzo wielu różnych zagadnień i działań. Szereg istniejących przepisów prawnych nie wymagał powielenia odpowiednich ustaleń w treści studium a następnie planu, natomiast są to przepisy obowiązujące, które również muszą być respektowane przez poszczególnych inwestorów.

Po przeprowadzonej analizie celów ochrony środowiska zawartych w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym oraz lokalnym, należy stwierdzić, że wprowadzone do omawianego projektu zmiany studium rozwiązania, umożliwiają realizację celów określonych we wspomnianych powyżej dokumentach.

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

1. Wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny

Topoklimat oraz stan higieny gminy Mosina są wypadkową szeregu czynników zarówno o charakterze naturalnym, jak i wywołanych antropogenicznymi działaniami. Ocenia się, że zapisy projektu mpzp mogą przyczynić się do pewnych zmian składu powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze oraz w okolicy. Poniżej przedstawiono szczegółowiej oddziaływanie skutków realizacji projektu mpzp na warunki klimatyczne i stan higieny atmosfery.

Pomiędzy zagospodarowaniem przestrzennym a zmianami klimatycznymi oraz koniecznością adaptacji do zmian klimatu występuje sprzężenie zwrotne. Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności.¹¹

W przypadku realizacji projektu mpzp klimat (w tym mikroklimat) nie będą zagrożone. Spowodowane będzie to przede wszystkim niewielką skalą zmian, które wprowadzone będą na stosunkowo małych obszarach. Zmiany klimatu wywołane działaniami planowanymi w projekcie mpzp będą niewielkie a ich znaczenie marginalne. Przeciwdziałanie zmianom klimatu (w tym mikroklimatu) polegać ma, zgodnie z projektem mpzp, na:

- skutecznym systemie planowania przestrzennego zapewniającego właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów,
- projektowaniu sieci przesyłowych, w tym m.in. podziemnych oraz naziemnych z uwzględnieniem ekstremalnych sytuacji pogodowych,

¹¹ za: Ministerstwo Środowiska. 2013. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Warszawa.

- ochronie różnorodności biologicznej,
- wprowadzeniu wymogu dostępu on-line do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Są to zapisy zgodne ze Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.

Realizacja ustaleń planu nie powinna wpłynąć na zmianę warunków klimatu lokalnego. Wprowadzenie nowej zabudowy kubaturowej może przyczynić się wprawdzie do pewnych zmian w kształtowaniu się warunków termiczno-wilgotnościowych analizowanego terenu. Przejawem tych przemian może być zwiększenie deficytu wilgoci i tlenu w powietrzu, a także, poprzez wprowadzenie nowych barier w postaci 12 metrowych budynków oraz jednej dominanty urbanistycznej ($h_{\max}=108$ m n.p.m), pogorszenie warunków nawietrzania i przewietrzania omawianego obszaru. Jednak warunki termiczno-wilgotnościowe powinny zostać wyrównane przez występujący w bliskim sąsiedztwie bardzo duży kompleks leśny w postaci Wielkopolskiego Parku Narodowego oraz pozostawienie korytarzy nawietrzających omawiany obszar tzn. dolinki Kanału Mosińskiego i 50-metrowego pasa wyłączzonego spod zabudowy wzdłuż ciekę Olszynka.

Realizacja projektowanych budynków usługowych, których maksymalną ilość trudno jest określić na podstawie projektu planu, może mieć wpływ na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego. Na etapie budowy źródłem zanieczyszczeń mogą być silniki urządzeń budowlanych, sprzętów oraz samochodów transportowych spalających głównie olej napędowy, a także prace spawalnicze. Ponadto emisja zanieczyszczeń będzie również spowodowana samym procesem budowlanym i związanymi z nim składowiskami piasku, wapna, czy cementu. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę na czasowe zabezpieczenia takich miejsc i systematyczne ich sprzątanie. Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała większego znaczenia w długofalowym kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze ani w jego otoczeniu.

Nowymi punktowymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza będą instalacje grzewcze zlokalizowane w obrębie powstającej zabudowy. W celu zminimalizowania ilości zanieczyszczeń atmosfery wytwarzanych przez ww. budynki podczas procesu grzewczego, projekt planu nakazuje zastosowanie do wytwarzania energii cieplnej paliw płynnych, gazowych i stałych charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji oraz alternatywne źródła energii. Zapisy te uwzględniają wytyczne zawarte w dokumentach odnoszących się do zagadnień związanych z ochroną powietrza np. „Polityką ekologiczną państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”.

Dodatkowo na ograniczenie negatywnych skutków zagospodarowania analizowanego terenu na klimat lokalny i jakość powietrza atmosferycznego wpłyną niewątpliwie zapisy planu nakazujące zachowanie co najmniej 50% powierzchni biologicznie czynnej na każdej działce budowlanej oraz zagospodarowanie zielenią wszystkich fragmentów terenów wolnych od utwardzenia, co oznacza, że blisko 12 ha stanowić będzie teren zieleni.

2. Emitowanie hałasu

Przepisy art. 114 ust. 1 *Ustawy Prawo ochrony środowiska* nakazują, aby przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazać tereny, które należą do poszczególnych rodzajów terenów (wskazanych w art. 113 ust. 2 ww. ustawy), dla których ustalone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, określone w Rozporządzeniu¹². Dla terenów U/ZP w przypadku lokalizacji obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży dopuszczalne poziomy hałasu dla tych obiektów jak dla terenów przeznaczonych pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, zgodnie z przepisami w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Ponadto ustalono zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy zagrodowej dla terenu 3U/ZP.

Komfort akustyczny na obszarze opracowania ulegnie pogorszeniu na pewno w fazie realizacji zabudowy oraz dróg dojazdowych i związany będzie z pracami budowlanymi oraz ruchem samochodowym. Hałas będzie miał zatem charakter okresowy i przekroczenia dopuszczalnych norm z nim związane ustaną wraz z zakończeniem prac. Należy tu również zaznaczyć, że prace budowlane prowadzone będą wyłącznie w porze dziennej, a emitowany hałas będzie przejściowy.

Na obszarze opracowania nie przewiduje się realizacji obiektów, które mogłyby w znaczący sposób wpłynąć na pogorszenie klimatu akustycznego, gdyż projekt planu dopuszcza wyłącznie usługi w zakresie hotelarstwa, gastronomii, turystyki i agroturystyki oraz sportu i rekreacji a także lokalizację dominanty urbanistycznej. Jeśli nawet na terenach U/ZP powstałyby obiekty emitujące hałas to nie będą one wpływać na odczuwanie dyskomfortu akustycznego przez sąsiednie tereny, ponieważ jedyny zabudowany obszar, dla którego ustalone są dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, zlokalizowany jest około 70 m na północny zachód od nieprzekraczalnej linii zabudowy wyznaczonej na terenie 3U/ZP. Jest to terenem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

¹² Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

Na analizowanym terenie ani w jego najbliższym otoczeniu nie występują ani nie są planowane żadne ciągi komunikacyjne, które mogłyby znacząco wpłynąć na pogorszenie klimatu akustycznego. Projektowane są jedynie drogi wewnętrzne obsługujące tereny U/ZP. Będą to jednak wyłącznie drogi stanowiące dojazd do nowych działek budowlanych.

Należy również zauważyć, że realizacja ustaleń planu miejscowego doprowadzi do likwidacji sezonowego źródła hałasu, którym są obecnie maszyny rolnicze pracujące na terenach użytkowanych rolniczo.

Uważa się, że przyjęte rozwiązania w pełni zabezpieczą zarówno analizowany teren, jak i jego otoczenie przed potencjalnym ponadnormatywnym hałasem związanym z funkcjonowaniem przyszłej zabudowy na terenach U/ZP.

3. Oddziaływanie na krajobraz

Projektowane w planie zainwestowanie wpłynie zdecydowanie na zmianę fizjonomii przedmiotowego obszaru. Krajobraz z otwartego – rolniczego stanie się tu zamkniętym, przekształconym antropogenicznie. Na większości terenu zajętego obecnie przez pola uprawne wprowadzona zostanie zabudowa usługowa o wysokości do 12 m. Zdecydowanie najbardziej wyróżniającym się elementem przewidzianym do lokowania na omawianym terenie będzie dominanta urbanistyczna, której maksymalna wysokość będzie wynosić $h_{\max}=108$ m n.p.m.. To ponad 30 m więcej niż wszystkie inne obiekty przewidziane do realizacji lub istniejące na omawianym terenie. Kwestią dyskusyjną jest czy lokowanie tego typu obiektów jest korzystne czy wręcz przeciwnie. Wiele zależy od samego projektu obiektu, który ma tu powstać, materiałów, z których będzie wykonany oraz samej realizacji.

W celu prawidłowego kształtowania ładu przestrzennego terenów przeznaczonych do zabudowy usługowej, projekt planu wprowadza następujące zakazy: lokalizacji, budowania i rozbudowywania obiektów budowlanych i urządzeń, które wpływają negatywnie na ład przestrzenny, w tym: reklam wolnostojących, tymczasowych obiektów budowlanych (z wyjątkiem urządzeń zaplecza budów lokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie terenu budowy), ogrodzeń pełnych z elementów prefabrykowanych, oświetlania obiektów w sposób powodujący oślepianie uczestników ruchu. Ponadto dla elewacji budynków ustalono jednolity kolor pastelowy z palety białej, żółtej lub brązowej, a krycie dachów stromych materiałami w kolorze z palety czerwonej, brązowej lub szarej.

Szczególnie pozytywny wpływ na krajobraz będzie miało na pewno zachowanie cieków Olszynka oraz pozostawienie pasów po 25 m od linii rozgraniczającej teren WS/ZP wolnych od zabudowy. W przestrzeni tej ustalono ponadto lokalizację dwóch szpalerów drzew, co

dodatkowo wzbogaci krajobraz analizowanego obszaru. Pozytywny wpływ będą miały również tereny zieleni izolacyjnej.

4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę

W kontekście oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze, przekształcenia powierzchni ziemi są szczególnie istotne, gdyż wpływają na zmiany pozostałych komponentów środowiska przyrodniczego, a ponadto należą do zmian trwałych i długoterminowych.

Zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania terenów położonych w granicy planu, realizowane w oparciu o omawiany projekt planu, będą miały wpływ na powierzchnię ziemi oraz warunki podłoża. Największe zmiany powierzchni ziemi dotyczyć będą terenów U/ZP. Tereny te obejmują powierzchnie, w większości, zajęte przez pola uprawne i łąki. W celu przekształcenia ich w tereny obiektów usługowych lub sportowo-rekreacyjnych, konieczne będzie podjęcie działań mających na celu poprawę parametrów powierzchni i podłoża. Miejsca przeznaczone pod budynki muszą zostać pozbawione naturalnych obniżeń i wyniesień. W profilu glebowym, w wyniku podjęcia inwestycji budowlanych, zostaną umieszczone materiały budowlane oraz elementy konstrukcji budowlanych, które w sposób istotny mogą wpłynąć na zmianę naturalnych właściwości gleby. Zasięg bezpośredniego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi obejmować będzie zatem powierzchnie przeznaczone bezpośrednio pod lokalizację budynków, jak również tereny do nich przylegające.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że projekt planu radykalnie ogranicza powierzchnię zabudowy, czyli dopuszczalną powierzchnię wszystkich budynków zlokalizowanych na działce, mierzoną po obrysie ścian zewnętrznych do nie więcej niż 10% powierzchni terenu. Jednocześnie ustalono relatywnie duży, jak dla zabudowy usługowej, udział powierzchni biologicznie czynnej tzn. 50% powierzchni działki budowlanej.

Wykopy związane z fundamentowaniem budynków powodują powstawanie mas ziemnych, które należy w odpowiedni sposób zagospodarować. Projekt planu nakazuje wykorzystanie nadmiaru mas ziemnych pozyskanych podczas prac budowlanych w obrębie terenu lub usuwania ich zgodnie z przepisami o odpadach.

Negatywne skutki będzie za sobą niosła również realizacja nowych dróg wewnętrznych, umożliwiających obsługę nowo powstających terenów usługowych. Ich budowa będzie wymagała najprawdopodobniej użycia ciężkiego sprzętu budowlanego, umożliwiającego utwardzenie powierzchni oraz zastosowania materiałów budowlanych

znacząco zmieniających właściwości podłoża. Wykonanie tych inwestycji może spowodować powiększenie areалу trwale uszczelnionej powierzchni, zmiany w jej naturalnym ukształtowaniu oraz trwałą utratę właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych.

Biorąc pod uwagę potrzebę pełnego uzbrojenia obszaru opracowania, należy stwierdzić, że naruszenie powierzchni ziemi i zmiana właściwości podłoża nastąpi także na skutek prowadzenia robót w zakresie sieci infrastruktury technicznej. W związku z prowadzeniem prac może dojść do przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i czasowym, wynikającym z konieczności wykonania wykopów, przemieszczenia elementów infrastruktury itd. Trwale oddziaływanie na warunki gruntowe będzie niosło za sobą natomiast umieszczenie pod powierzchnią terenu elementów wchodzących w skład sieci infrastruktury technicznej. Odpowiednie zabezpieczenie tego typu instalacji będzie najprawdopodobniej wymagało umieszczenia w gruncie materiałów wpływających na jego właściwości. Zjawisko to nie będzie jednak odgrywało znaczącej roli w kształtowaniu powierzchni oraz zmianie warunków gruntowych, głównie ze względu na niewielką skalę działania.

W zależności od stopnia deformacji powierzchni ziemi, przekształceniom ulegną także gleby. Działania mechaniczne powodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstają nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypowych.

Realizacja ustaleń planu prowadzić będzie do znacznego wzrostu ilości odpadów, wytwarzanych na terenach przeznaczonych w planie do zabudowy usługowej. Odpady powstające na obszarze planu związane będą zarówno z etapem realizacyjnym (odpady budowlane), jak również przede wszystkim z funkcjonowaniem nowych obiektów budowlanych (odpady komunalne). W celu uniknięcia zanieczyszczenia gleby, poprzez nieodpowiednią gospodarkę odpadami, zapisy planu ustalają gromadzenie i segregację odpadów w miejscach ich powstawania oraz zagospodarowanie ich zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz przepisami o odpadach.

5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Przez obszar opracowania przepływa ujściowy fragment (ok. 400 m) kanału Olszynka. W projekcie planu ciek ten został objęty ochroną poprzez wyodrębnienie go jako osobnego terenu wód powierzchniowych i zieleni (WS/ZP), na którym ustala się zachowanie istniejącego Kanału Olszynka oraz dopuszcza się lokalizację zieleni izolacyjnej oraz urządzeń

melioracji wodnych i budowli wodnych. Na etapie budowy istnieje zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych paliwami i smarami wskutek drobnych awarii lub złego stanu technicznego maszyn i pojazdów. Do zanieczyszczenia może również dojść w wyniku niewłaściwego magazynowania substancji, a także naprawy i konserwacji sprzętu, dlatego w tym celu należałoby tak zorganizować pracę aby ograniczyć stosowanie takich środków chemicznych w granicach budowy. W celu zapobieganiu wyżej wymienionych należy transportować materiały pojazdami do tego przystosowanymi, ograniczyć pracę silników spalinowych do minimum, ograniczenie prędkości.

Na zmianę warunków wodnych wpłynąć może realizacja nowej zabudowy usługowej oraz lokalizacja dominanty urbanistycznej na terenie 2U/ZP oraz prowadzenie robót w zakresie sieci infrastruktury technicznej i drogowej. Działania te skutkować będą między innymi trwałym uszczelnieniem terenów przeznaczonych bezpośrednio pod zabudowę i ograniczeniem powierzchni umożliwiającej infiltrację wód opadowych i roztopowych. Jednak jak już wspomniano powyżej w projekcie planu ograniczono dopuszczalną powierzchnię zabudowy do 10% powierzchni działki. Pośrednio działania te mogą potencjalnie wpłynąć również na zanieczyszczenie wód podziemnych substancjami wprowadzanymi do gruntu. Lokalne i czasowe negatywne oddziaływania wystąpią, głównie na skutek prowadzenia różnego rodzaju wykopów i prac przy użyciu ciężkiego sprzętu, powodującego nadmierne zagęszczenie oraz przemieszczenie poszczególnych warstw gruntu, które z kolei prowadzi do zmian w naturalnym procesie infiltracji wód opadowych i roztopowych.

Sposób zagospodarowania powierzchni omawianego obszaru może mieć wpływ na kształtowanie jakości wód podziemnych, również w kontekście położenia w obszarze ochronnym głównego zbiornika wód podziemnych. Należy jednak podkreślić, że utwory wodonośne występują tu dość głęboko między 25–30 m p.p.t., zatem niebezpieczeństwo zanieczyszczenia tych wód jest znikome.

Wraz z realizacją projektowanej zabudowy usługowej powstaną nowe źródła ścieków komunalnych. W związku z powyższym projekt planu zakłada odprowadzanie tych ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej. Jest to korzystny zapis, dzięki któremu w większym stopniu kontrolowana będzie gospodarka wodno-ściekowa na poziomie gminy. Zapobiegnie to także przedostawaniu się do środowiska gruntowo-wodnego substancji potencjalnie niebezpiecznych.

Kolejną grupę ścieków stanowią wody opadowe i roztopowe. W projekcie planu dla terenów U/ZP ustalono obowiązek wyposażenia w kanalizację deszczową umożliwiającą

odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej. W razie braku możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Natomiast dla terenów dróg wewnętrznych odprowadzanie ich do sieci kanalizacji deszczowej, rowów lub dreno-kolektorów, gwarantujących zachowanie prawidłowych stosunków wodnych. Ponadto na terenach U/ZP dopuszczono lokalizację stawów i oczek wodnych, które pełnić będą funkcję zbiorników retencyjnych na wody opadowe i roztopowe. Powyższe zasady uważa się za prawidłowe rozwiązanie z punktu widzenia racjonalnego gospodarowania zasobami wodnym. Zatrzymanie części wód opadowych ograniczy degradację środowiska, spowodowaną uszczelnieniem terenu, spowoduje podniesienie zwierciadła wód gruntowych i lepsze zasilanie istniejących w sąsiedztwie Kanału Mosińskiego i cieką Olszynka przez te wody.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu zaopatrzenie w wodę odbywać się będzie wyłącznie z sieci wodociągowej. W ten sposób wyeliminowano budowę i korzystanie z indywidualnych ujęć wody w postaci studni, co niewątpliwie ograniczy możliwość przenikania zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego.

Ponadto w zakresie zapewnienia warunków infiltracji wód istotne są zapisy projektu planu w zakresie parametrów zabudowy, zwłaszcza zachowania znacznych 50% minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w obrębie terenów U/ZP. Dodatkowo zgodnie z projektem planu wszystkie nieutwardzone fragmenty terenów stanowiąc mają powierzchnie biologicznie czynne. Podjęte działania mają na celu ograniczenie uszczelnienia gruntu oraz zachowanie możliwie największych powierzchni zielonych, umożliwiających naturalną filtrację wód do gruntu oraz zapobieganie odpływowi wód z terenu opracowania.

Biorąc pod uwagę rodzaj i skalę przewidywanych oddziaływań stwierdza się, że nie wpłyną one w znaczący na stan wód Kanału Mosińskiego i Kanału Olszynka. Potencjalne oddziaływania negatywne, o których pisano powyżej, nie będą stanowiły realnego zagrożenia dla ww. wód. Zachowanie terenu Kanału Olszynka oraz dopuszczenie w jego zasięgu lokalizację zieleni izolacyjnej może z kolei wpłynąć korzystnie na stan wód, zarówno Kanału Olszynka jak i Kanału Mosińskiego. Umożliwi bowiem utrzymanie istniejącej i ew. utworzenie nowej zieleni, która stanowić będzie rodzaj biofiltra, chroniącego dodatkowo wody ww. kanałów przez zanieczyszczeniami, w tym potencjalnymi spływami powierzchniowymi (samooczyszczenie).

Cele środowiskowe dla jednolitej części wód (JCW) zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych

i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. z 2016 r., nr 257, poz. 1187). Tym samym nadrzędnym celem środowiskowym będzie osiągnięcie i utrzymanie jakości JCW o parametrach nieprzekraczających granicznych wartości zawartości poszczególnych substancji we wodzie, zgodnie z ww. Rozporządzeniem. Poza tym celami środowiskowymi dla ochrony JCW na terenie gminy Mosina są:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych,
 - zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
 - wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.
- Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu. Powyższe cele środowiskowe są zgodne z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz.1967). Biorąc pod uwagę powyższe cele oraz przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji mpzp stwierdza się, że nie wpłyną one negatywnie na osiągnięcie powyższych celów.

Obszar objęty projektem mpzp położony jest w ramach JCWP „Kanał Mosiński od Żydowskiego Rowu do ujścia”. Niestety, JCWP jest zagrożony nieosiągnięciem celów środowiskowych. Ponad 60% pow. zlewni zajmują tereny rolne. Dlatego istotne jest szczególne zwrócenie na potencjalne zagrożenia jakości JCWP, których przyczyną może być niewłaściwa gospodarka rolna w granicach zlewni. Ponadto zagrożeniem jest wysoka gęstość zaludnienia i związany z nią długotrwały proces inwestycyjny polegający na budowaniu licznych przydomowych oczyszczalni ścieków. Nie bez znaczenia są liczne regulacje wód. Biorąc powyższe zagrożenia pod uwagę oraz ustalenia zawarte w projekcie mpzp stwierdza się, że realizacja projektu mpzp nie przyczyni się realnie do pogorszenia stanu wód JCWP „Kanał Mosiński od Żydowskiego Rowu do ujścia”. Teren mpzp jest bowiem pozbawiony użytków rolnych, a skala potencjalnej zabudowy będzie niewielka. Zakładana ochrona środowiska gruntowo-wodnego również będzie wystarczająca.

Obszar objęty projektem mpzp położony jest poza strefą ochronną dla ujęcia wody w rejonie Mosina-Krajkowo, wyznaczoną rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 9 sierpnia 2012 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody w rejonie Mosina-Krajkowo dla zaopatrzenia Poznańskiego Systemu Wodociągowego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2012 r., poz. 3556).

Należy stwierdzić, iż ww. rozwiązania w sposób optymalny zabezpieczą środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem zarówno ściekami komunalnymi, jak i wodami odpadowymi lub roztopowymi, dopiero po realizacji kanalizacji sanitarnej lub w przypadku kontroli szczelności szamb i regularnego wywozu z nich nieczystości ciekłych.

Poza potencjalnymi zagrożeniami wynikającymi z realizacji projektu mpzp istnieje także szereg pozytywnych zmian. Są to przede wszystkim: (1) inwestycje w sieć kanalizacji; (2) praktycznie brak lokalizacji inwestycji zawsze negatywnie znacząco oddziałujących; (3) szereg pozytywnych rozwiązań dotyczących poprawy jakości powietrza przyczyniających się do niższej ilości deponowanych z opadem atmosferycznym zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego. Stwierdza się, że realizacja projektu mpzp nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych określonych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967).

6. Oddziaływanie na szatę roślinną, faunę i różnorodność biologiczną

Realizacja ustaleń planu wpłynie na trwałe przekształcenie i zniszczenie istniejącej szaty roślinnej, reprezentowanej przez siedliska segetalne związane z polami uprawnymi oraz zbiorowiska łąkowe, zwłaszcza na terenach przeznaczonych na zabudowę usługową (U/ZP), budowę dominanty urbanistycznej (na terenie 2U/ZP) oraz na drogi wewnętrzne (KDW). Zmiana istniejącego przeznaczenia i sposobu zagospodarowania ww. terenów objętych opracowaniem spowoduje przekształcenie powierzchni porośniętych roślinami o ograniczonym składzie gatunkowym i określonym okresie wegetacji, w mniejsze powierzchnie porośnięte bardziej trwałymi gatunkami roślin np. drzewami, towarzyszące budynkom i obiektom usługowym. W tym celu projekt planu nakazuje zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni nieutwardzonych. W kontekście różnorodności biologicznej istotne będzie jednak to, jaka roślinność zostanie wprowadzona na dany teren. Ważne jest, aby charakteryzowała się odpowiednim doбором i zróżnicowaniem gatunkowym oraz gęstością nasadzeń.

Na terenach usługowych, w celu zniwelowania negatywnego wpływu powierzchni zabudowanych, projekt planu określa maksymalny procent zabudowy na 10% terenu oraz

minimalny procent zachowania powierzchni biologicznie czynnych na aż 50% działki budowlanej, co w przypadku zabudowy usługowej należy uznać za relatywnie duży udział powierzchni niezapieczonej. W ten sposób zachowane zostaną powierzchnie o podłożu zbliżonym do naturalnego, umożliwiające wprowadzanie nowej roślinności.

W wyniku ubytku terenów wolnych od zabudowy, zlikwidowane zostaną potencjalne siedliska drobnych ssaków polnych oraz potencjalne miejsca gniazdowania ptaków. Zakłada się, że zwierzęta te przeniosą się na okoliczne pola lub łąki. Ponadto przekształcenia monotonicznych roślinności terenów upraw rolnych w tereny zieleni towarzyszącej zabudowie być może polepszy warunki dla bytowania zwierząt. W odniesieniu do terenów rolnych, które poddawane były regularnym zabiegom agrotechnicznym, ilość i różnorodność zwierząt, każdorazowo zmieniała się, dostosowując do aktualnych upraw. W efekcie realizacji planu, różnorodność wprowadzonych zazwyczaj wieloletnich nasadzeń drzew, krzewów i bylin, może przyczynić się do ustabilizowania składu gatunkowego zwierząt.

Czasowy oraz ograniczony przestrzennie, niekorzystny wpływ na organizmy żywe, w tym na zwierzęta, wystąpi na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, wymagających prowadzenia prac budowlanych z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu. Działania te wiązać się będą z generowaniem hałasu (silniki pracujących maszyn) oraz zniszczeniem pokrywy roślinnej w obrębie części terenu (tymczasowe drogi dojazdowe, miejsca składowania materiałów budowlanych), co skutkować będzie wycofywaniem się z tych terenów poszczególnych gatunków zwierząt.

Na terenach WS/ZP podczas budowy urządzeń melioracji wodnych i budowli wodnych negatywnemu oddziaływaniu może ulec świat roślin, poprzez zahamowanie rozwoju i wzrostu roślin. Podczas próby projektowania infrastruktury, użytki zielone, krzewy, zadrzewienia ulegną całkowitej zmianie. Sąsiedztwo prowadzenia ewentualnych robót budowlanych może negatywnie wpływać na świat zwierząt, a szczególnie ptaki, które przez ten czas będą narażone z uwagi na hałas, który będzie wywarzany przez maszyny budowlane lub środki transportu. co będzie skutkowało migracją zwierząt na inne tereny. W związku z powyższym może nastąpić zdecydowana zmiana warunków życia i bytowania niektórych gatunków zwierząt.

Uznaje się, że ustalenia projektu planu są korzystne w odniesieniu do większości siedlisk związanych z obecnością kanału Olszynka. W celu ochrony flory i fauny występującej wzdłuż ciek, w centralnej części opracowania, projekt planu ustala odrębne przeznaczenie tego obszaru jako terenu wód powierzchniowych i zieleni. Ustalono tu zachowanie kanału oraz dopuszczenie zieleni izolacyjnej, mogącej stanowić, w razie

konieczności, ochronę ciek przed potencjalną presją terenów usługowych. Ponadto nieprzekraczalne linie zabudowy na terenach usługowych (U/ZP) zostały wyznaczone w odległości 25 m od granic terenu WS/ZP, co spowoduje, w przypadku niegrodzenia tego obszaru, wytworzenie lokalnego korytarza ekologicznego o szerokości około 75 m, umożliwiającego bytowanie oraz migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Dodatkowo w obszarze, o którym mowa nakazano lokalizację dwóch szpalerów drzew, co niewątpliwie wpłynie na zwiększenie różnorodności biologicznej. Pozostawiono również pas zieleni izolacyjnej gdzie zakazano lokalizacji budynków kubaturowych, obiektów tymczasowych oraz miejsc parkingowych.

Pozytywne dla rozwoju bioróżnorodności może okazać się również zapis dopuszczający lokalizację stawów i oczek wodnych na terenach U/ZP.

Podsumowując, stwierdza się, że ustalenia planu w istotny sposób wpłyną na zmniejszenie terenów zajmowanych dotychczas przez roślinność. Zniszczeniu ulegną jednak w większości zbiorowiska synantropijne (segetalne), mające niewielką wartość przyrodniczą. Plan chronić będzie natomiast, zdecydowanie cenniejsze pod względem różnorodności biologicznej tereny wzdłuż ciek Olszynka.

7. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz na ich integralność

Należy stwierdzić, że ze względu na znaczne oddalenie (ponad 500 m) zarówno obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Ostoja Rogalińska” (PLB300017), jak i obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty (projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000) „Ostoja Wielkopolska” (PLH300010), inwestycje związane z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy usługowej w zieleni w Krosinku nie spowodują powstania czynników wpływających negatywnie na ich cele i przedmiot ochrony.

Wraz z realizacją ustaleń planu stopniowo przestaną natomiast istnieć przestrzenie zajęte obecnie przez pola uprawne, stanowiące potencjalne żerowiska dla ptaków żyjących w sąsiadujących kompleksach leśnych. Doprowadzi to z pewnością do zmiany miejsca żerowania ptaków. Trzeba tu jednak podkreślić, że w otoczeniu obszaru Natura 2000 „Ostoja Rogalińska” występują jeszcze setki hektarów gruntów uprawianych rolniczo, zatem pomniejszenie ich o około 24 ha nie wpłynie znacząco na cel ochrony tego obszaru.

Biorąc po uwagę położenie analizowanego terenu poza granicami obu ww. obszarów Natura 2000, stwierdza się, iż realizacja ustalonych w planie inwestycji nie będzie również w żaden sposób oddziaływać na integralność tychże obszarów.

8. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego

W analizowanym projekcie planu nie dopuszcza się lokalizacji jakichkolwiek nowych znaczących źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

Projekt planu nie odnosi się do możliwości lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, stanowiących źródło promieniowania elektromagnetycznego. Dopuszczenia i ograniczenia w tym zakresie uregulowane zostały w *Ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej*¹³, która jest aktem nadrzędnym w stosunku do planu miejscowego.

9. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe

Obszar opracowania położony jest w całości poza terenami górnictwami, a także terenami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych. Nie przewiduje się zatem, aby dobra materialne zlokalizowane w granicach obszaru objętego planem zagrożone były zniszczeniem lub uszkodzeniem.

Realizacja ustaleń planu na terenach przeznaczonych do zabudowy usługowej, obecnie w zdecydowanej większości niezainwestowanych, lokalizacja dominanty urbanistycznej oraz budowa nowych dróg wewnętrznych skutkować będą natomiast zwiększeniem ilości dóbr materialnych na obszarze opracowania.

Ze względu na brak występowania w granicach planu jakichkolwiek dóbr kultury (poza stanowiskami archeologicznymi), stanowiących dziedzictwo kulturowe, zapisy analizowanego dokumentu nie odnoszą się do tego zagadnienia.

10. Oddziaływanie na ludzi

Projekt planu w sposób odpowiedni reguluje kwestie związane z: ochroną i kształtowaniem jakości powietrza atmosferycznego, gospodarką wodno-ściekową (w przypadku docelowej realizacji sieci kanalizacji sanitarnej), czy kształtowaniem zieleni. Wprowadzając poszczególne ustalenia (opisane we wcześniejszych rozdziałach niniejszej prognozy), ogranicza się negatywny wpływ na jakość życia i zdrowie mieszkańców terenów sąsiadujących z obszarem opracowania, jaki mógłby się pojawić na skutek wprowadzenia nowego sposobu zagospodarowania na terenach objętych opracowaniem.

Główną przyczyną występowania okresowego dyskomfortu dla mieszkańców analizowanego obszaru będą prace budowlane, związane z realizacją nowych obiektów budowlanych. Na skutek tych prac należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której

¹³ ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej (Dz. U. z 2016 r., poz. 903)

źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia, a także zwiększonej emisji gazowych i pyłowych, generowanych podczas prowadzenia prac ziemnych. Należy jednak przypuszczać, że prace te będą prowadzone etapowo, przede wszystkim w porze dziennej i nie będą stanowić uciążliwości w godzinach nocnych. Zatem ze względu na charakter wspomnianego oddziaływania (krótkotrwałe i chwilowe), nie przewiduje się jego istotnego wpływu na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego. Ponadto zasięg oddziaływania prowadzonych inwestycji budowlanych powinien zamykać się w granicy danej działki.

Reasumując, nie należy spodziewać się niekorzystnego oddziaływania na ludzi, w związku ze zmianami dotychczasowego sposobu przeznaczenia i zagospodarowania terenów, jakie zostały zaproponowane w projekcie planu miejscowego.

11. Oddziaływanie transgraniczne

Planowane przedsięwzięcia mają charakter lokalny i nie będą emitować zanieczyszczeń mogących przemieszczać się na dalekie odległości. Ponadto, z uwagi na położenie gminy Mosina, realizacja zapisów analizowanego projektu planu miejscowego nie spowoduje transgranicznych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Przyjęcie proponowanych w analizowanym projekcie planu rozwiązań wywoła duże zmiany w środowisku. Zapisy projektu są jednak na tyle precyzyjne, że w przypadku realizacji ustaleń tego dokumentu powinny zapewnić optymalną ochronę środowiska przyrodniczego zarówno w granicach obszaru objętego projektem planu, jak i w jego otoczeniu. Nie przewiduje się zatem, aby rezultaty realizacji planu w sposób szczególnie negatywnie wpłynęły na środowisko. W związku z powyższym uważa się za bezzasadne wskazywanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Uważa się, że rozwiązaniem alternatywnym do przeanalizowania w projekcie planu miejscowego jest wprowadzenie zakazu grodzenia obszaru między nieprzekraczalną linią zabudowy na terenach 2-4U/ZP a linią rozgraniczającą teren WS/ZP. Takie rozwiązanie byłoby podstawą do powstania szerszego lokalnego korytarza ekologicznego.

VIII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Co najmniej raz w czasie kadencji, Burmistrz Mosiny dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium i przedstawia ich wyniki Radzie Miejskiej. Rada podejmuje uchwałę w sprawie aktualności Studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne lub niezgodne z obowiązującymi przepisami w całości lub w części, podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia ich zmiany.

Ocena miejscowych planów powinna być przeprowadzana przede wszystkim w kontekście rozwoju przestrzennego gminy Mosina oraz czy miała miejsce realizacja infrastruktury transportowej i technicznej w sposób zintegrowany, czy nawet wyprzedzający lokalizację zabudowy. Pozwoli to na opracowanie harmonogramu sporządzania i realizacji kolejnych planów zagospodarowania przestrzennego, bilansowania zapotrzebowania m.in. na wodę, gaz, kanalizację sanitarną oraz przygotowanie odpowiednio wyposażonych terenów.

Ponadto, Burmistrz Mosiny jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska (powietrza, wód, gleb i in.) w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, w ramach monitoringu środowiska prowadzonego w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarze objętym projektem mpzp lub, w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego planu.

Corocznie zaleca się analizę i ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji, które umożliwiłyby dostosowanie potrzeb monitoringu do lokalnych uwarunkowań i ewentualnych problemów.

Wszystkie wyżej wymienione działania i instytucje pozwolą na ocenę skutków realizacji planowanego zagospodarowania oraz umożliwią szybką reakcję na ewentualne negatywne zjawiska zachodzące w środowisku przyrodniczym.

IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji w tym przypadku planu miejscowego. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy usługowej w zieleni w Krosinku. Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miejskiej w Mosinie, zawierający ustalenia realizacyjne planu oraz rysunek projektu planu w skali 1: 1000.

Analizowany obszar, dla którego sporządzany jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zajmuje powierzchnię 28 ha i położony jest w południowo-zachodniej części gminy Mosina, we wsi Krosinko. Teren położony jest poza granicami jakichkolwiek form ochrony przyrody, około 530-670 m od dwóch obszarów Natura 2000 oraz od otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego.

Przedmiotowy obszar stanowi obecnie teren, prawie w całości, niezainwestowany i niezabudowany, zajęty przez pola uprawne i łąki. Jedynie w centralnej części opracowania zlokalizowana jest zabudowa zagrodowa, na którą składają się 4 budynki. Na południe od zabudowań występuje niewielkie oczko wodne. Całość pełni funkcję agroturystyczną.

Ponadto przez środek obszaru przepływa ujściowy fragment kanału Olszynka, wzdłuż którego występują zadrzewienia.

Jedyna droga biegnie wzdłuż Kanału Mosińskiego, prowadząc przez mostek na Olszynie do ww. zabudowań i dalej włączając się do ul. Lipowej poza planem. Jest to droga gruntowa. Dostęp omawianego obszaru do infrastruktury drogowej i technicznej jest bardzo ograniczony.

Według Szczegółowej mapy geologicznej Polski arkusz Mosina omawiany obszar pokryty jest w całości plejstoceńskimi piaskami i żwirami rzeczno-wodnolodowcowymi stadiału leszczyńsko-pomorskiego. Są to przede wszystkim piaski drobnoziarniste i żwiry.

Na obszarze objętym niniejszym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych.

Pod względem hydrograficznym obszar objęty planem położony jest w dorzeczu Warty, w zlewni Kanału Mosińskiego. Ponadto w centralnej części analizowanego terenu, w rejonie

zabudowań, istnieje niewielkie oczko wodne, a tuż za południowo-zachodnią granicą opracowania zlokalizowane są trzy dość duże stawy hodowlane.

Centralną i wschodnią część opracowania zajmują gleby murszowo-mineralne, zaliczane do gleb bagiennych. W zachodniej części obszaru objętego planem występują natomiast gleby brunatne wyługowane.

Szata roślinna na analizowanym obszarze jest dość uboga. Dominującą formację roślinną stanowią pola uprawne. Pola te są siedliskami odpowiednimi do produkcji żyta, ziemniaków, łubinu i seradeli. Uprawą polowym towarzyszy roślinność segetalna, do której należą głównie chwasty

Sporządzenie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy usługowej w zieleni w Krosinku pozwoli na sformułowanie dla tego obszaru szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających przede wszystkim rozwój zabudowy usługowej – turystycznej i sportowo-rekreacyjnej oraz rozbudowę układu komunikacyjnego obsługującego nowe tereny inwestycyjne. W powyższy sposób wyznaczony zostanie jednorodny kierunek rozwoju przestrzennego tego fragmentu gminy.

Głównym celem sporządzenia planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, poprzez dostosowanie funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych analizowanego fragmentu gminy Mosina.

Ze względu na położenie obszaru opracowania oraz uwarunkowania przyrodnicze wynikające z sąsiedztwa, głównym celem planu miejscowego jest uregulowanie zasad i warunków zabudowy dla istniejącej oraz potencjalnej zabudowy sportowo-rekreacyjno-turystycznej, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia właściwej obsługi komunikacyjnej oraz położenia przy Kanale Mosińskim i jego dopływie – cieką Olszynka.

Tym samym plan miejscowy, jako akt prawa lokalnego, pozwoli na kontrolę oraz ograniczenie rozwoju funkcji, kolidujących z kierunkiem polityki przestrzennej, określonym dla tego terenu w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mosina”, które mogłyby być wprowadzone na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, wydanych w oparciu o zasadę tzw. dobrego sąsiedztwa.

Na analizowanym obszarze nie zaobserwowano żadnych problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy usługowej w zieleni w Krosinku.

Realizacja ustaleń planu nie wpłynie w znaczący sposób na zmianę warunków klimatu lokalnego i jakość powietrza atmosferycznego. Pozytywnie na stan higieny atmosfery może wpłynąć zachowanie znacznych powierzchni biologicznie czynnych (50% powierzchni działki) na terenach wskazanych do zabudowy.

Ustalenia planu optymalnie zabezpieczą zarówno analizowany teren, jak i jego otoczenie przed potencjalnym ponadnormatywnym hałasem związanym z funkcjonowaniem przyszłej zabudowy na nowych terenach usługowych.

Realizacja ustaleń planu miejscowego doprowadzi do zmiany krajobrazu na większości analizowanego obszaru z otwartego (pól uprawnych i łąk) w zamknięty (zurbanizowany). Dopuszczono lokalizację dominanty urbanistycznej o wysokości maksymalnej 108 m n.p.t.

Zapisy projektu mpzp zgodne ze Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.

Zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania na terenach przeznaczonych do zabudowy i pod drogi, będą miały znaczący wpływ na powierzchnię ziemi oraz warunki podłoża.

Rozwiązania planu miejscowego w zakresie odprowadzania ścieków optymalnie zabezpieczają środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem zarówno ściekami komunalnymi, jak również wodami opadowymi i roztopowymi, dopiero po realizacji kanalizacji sanitarnej.

Ustalenia planu w istotny sposób wpłyną na zmniejszenie terenów zajmowanych dotychczas przez roślinność. Zniszczeniu ulegną jednak w większości zbiorowiska segetalne, mające niewielką wartość przyrodniczą oraz częściowo łąki. Plan chronić będzie natomiast, zdecydowanie cenniejsze pod względem bioróżnorodności zbiorowiska roślinne i siedliska przyrodnicze występujące wzdłuż cieków Olszynka.

Ustalenia projektu planu nie wpłyną negatywnie na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 „Ostoja Rogalińska” i „Ostoja Wielkopolska” oraz na ich integralność.

Nie przewiduje się, aby ustalenia zawarte w projekcie analizowanego planu miejscowego oddziaływały negatywnie na ludzi, dobra materialne oraz zabytki zlokalizowane w rejonie opracowania.

W projekcie planu ustalono optymalne rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze oraz dokonano właściwego wyboru rozważanych rozwiązań alternatywnych. Jedynym elementem wartym przeanalizowania jest

wprowadzenie zakazu lokalizacji ogrodzeń między linia zabudowy na terenach usługowych a terenem WS/ZP.

Co najmniej raz w czasie kadencji, Burmistrz Mosiny dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium i przedstawia ich wyniki Radzie Miejskiej. Rada podejmuje uchwałę w sprawie aktualności Studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne lub niezgodne z obowiązującymi przepisami w całości lub w części, podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia ich zmiany.

Corocznie zaleca się analizę i ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji, które umożliwiłyby dostosowanie potrzeb monitoringu do lokalnych uwarunkowań i ewentualnych problemów.

Sporządzenie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy usługowej w zieleni w Krosinku pozwoli na sformułowanie dla tego obszaru szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających rozwój zabudowy usługowej turystycznej i sportowo-rekreacyjnej.